

4 Souhrnná informace o zemědělských subjektech v roce 2020

Předkládané výstupy z Integrovaného šetření v zemědělství reprezentují údaje za 28 909 zemědělských subjektů (24 648 subjektů fyzických osob a 4 261 právnických osob) naplňujících stanovené prahové hodnoty pro rok 2020.

Tab. 1 Zemědělské subjekty v letech 2000 a 2020⁵⁾

Subjekty	Ukazatel	2000	2020	Index (%) 2020/2000
Zemědělské subjekty celkem	Počet	39 082	28 909	74,0
	Obhospodařovaná zem. půda (ha)	3 623 929	3 493 609	96,4
	Průměrná výměra (ha)	93	121	130,3
	Pracující celkem (osoby)	241 743	176 815	73,1
	Pracující celkem (AWU)	174 262	95 372	54,7
fyzické osoby	Počet	36 198	24 648	68,1
	Obhospodařovaná zem. půda (ha)	943 182	1 042 605	110,5
	Průměrná výměra (ha)	26	42	162,3
	Pracující celkem (osoby)	81 359	61 815	76,0
	Pracující celkem (AWU)	45 887	30 205	65,8
právnické osoby	Počet	2 884	4 261	147,7
	Obhospodařovaná zem. půda (ha)	2 680 746	2 451 004	91,4
	Průměrná výměra (ha)	930	575	61,9
	Pracující celkem (osoby)	160 384	115 000	71,7
	Pracující celkem (AWU)	128 375	65 167	50,8

Ve srovnání s rokem 2000 se počet zemědělských subjektů snížil o více než čtvrtinu (-26,0 %). Téměř o polovinu vzrostl počet subjektů právnických osob (+47,7 %), zejména společností s ručením omezeným (+112,8 %), výrazně se snížil počet družstev (-33,7 %). Počet subjektů fyzických osob se snížil téměř o třetinu (-31,9 %).

Zemědělské subjekty v roce 2020 obhospodařovaly 3 494 tis. ha zemědělské půdy, tj. 44,3 % rozlohy České republiky, v roce 2000 to bylo 46,0 %; během 20 let se plocha obhospodařované zemědělské půdy snížila o 130 tis. ha. Došlo k přesunům zemědělské půdy mezi subjekty fyzických a právnických osob; od roku 2000 se na straně subjektů fyzických osob výměra zemědělské půdy o 10,5 % navýšila, zatímco subjektům právnických osob 8,6 % výměry ubylo. Nejvyšší úbytek půdy zaznamenala družstva (-40,8 %). Subjekty fyzických osob v roce 2020 hospodařily na 29,8 % z celkové výměry zemědělské půdy, v roce 2000 to bylo 26,0 %.

K významným změnám došlo ve vlastnických vztazích k půdě. Zatímco v roce 2000 subjekty hospodařily téměř výhradně na půdě pronajaté (92,0 %), v roce 2020 vlastnily již 27,3 % celkové výměry zemědělské půdy. Subjektům fyzických osob v roce 2000 patřila čtvrtina zemědělské půdy (27,1 %), v roce 2020 již téměř polovina (44,8 %). U subjektů právnických osob se podíl vlastní půdy v období 2000–2020 zvýšil ze 1,3 % na 19,8 %.

Průměrná výměra zemědělského subjektu v roce 2020 činila 121 ha. V letech 2000–2020 došlo u subjektů fyzických osob k nárůstu jejich průměrné výměry o 16 ha na 42 ha (+62,3 %), u osob právnických k poklesu o 355 ha na 575 ha (-38,1 %).

⁵⁾ Výsledky ze šetření konaného v roce 2000 byly přepočteny podle stanovených prahových hodnot pro Integrované šetření v zemědělství 2020.

Počet pracujících v zemědělství se za období 2000 – 2020 snížil celkem o 65 tis. na 177 tis. osob (-26,9 %), pokles pracujících přepočtených na plně zaměstnané byl ještě výraznější, o 79 tis. na 95 tis. AWU (-45,3 %). K úbytku pracujících došlo jak v podnicích fyzických osob (-20 tis. osob), tak v podnicích právnických osob (-45 tis. osob). Počet nepravidelně zaměstnaných pracujících na dohodu o provedení práce nebo pracovní činnosti v roce 2020 vzrostl; v subjektech fyzických osob sice došlo k poklesu (-3,5 tis. osob), ale v subjektech právnických osob naopak k nárůstu (+11,5 tis. osob).